

UDK: 636.034:637.1

SIMENTALSKA RASA I NJEN ZNAČAJ U PROIZVODNJI MLEKA

ZLATKO SKALICKI, PREDRAG PERIŠIĆ, DUŠAN LATINOVIĆ,
GLIGORIJE TRIFUNOVIĆ, RADICA ĐEDOVIĆ¹

IZVOD: U radu su prikazani proizvodni rezultati populacije goveda simentalске rase u zemljama Evrope i kod nas. Ukazano je i na višedecenijski negativan trend prisutan u govedarstvu Srbije, koji se ogleda posebno preko izraženog negativnog trenda broja goveda. Ta činjenica posebno je nepovoljna u ovom periodu, kada se stiču osnove za buduće proizvodne kvote za mleko, koje su i najveći problem zemalja EU. Proizvodnja govedeg mesa poslednjih nekoliko godina stagnira na vrlo niskom nivou. Kao mali proizvođač junećeg mesa, naša zemlja se ni na jednom tržištu ne može pojaviti kao ozbiljan ponuđač, jer ne zadovoljava istovremeno tri vrlo bitna faktora važna za proizvodnju i izvoz proizvoda, a to su kvalitet, kvantitet i kontinuitet proizvodnje. Iz tih razloga nameće se kao prioritet u agrarnoj politici naše zemlje, stalna primena i odobravanje novih podsticajnih mera u govedarstvu u cilju stvaranja što većeg broja robnih proizvođača mleka i mesa, posebno junećeg mesa namenjenog izvozu. Razvojne mogućnosti govedarstva Srbije postoje, i ogledaju se kroz raspoložive poljoprivredne površine, radnu snagu, farmske objekte i prerađivačke kapacitete, stručne i naučne radnike.

Ključne reči: govedarstvo, simentalска rasa, proizvodnja mleka.

UVOD

Proizvodnja mleka i mesa kod nas obavlja se sa značajno smanjenim brojem goveda, pa se podmiruju uglavnom potrebe domaćeg tržišta. Negativan trend u smanjenju broja goveda već tri decenije je prisutan i sve su prognoze da će se isti i u buduće nastaviti.

Brojno stanje goveda i proizvodnja mleka u Srbiji, prikazani su u tabeli 1. Ako se analizira brojno stanje goveda, uočava se negativan trend od 1975. godine, kada je zabeležen najveći broj goveda za posmatrani period. S obzirom da popisa goveda po rasama nije bilo, već se oslanjalo na procene, koje su govorele da je simentalских i domaćih šarenih goveda u Srbiji sedamdesetih godina bilo oko 60%, a danas 80–85 %, to su sve promene brojnog stanja goveda najviše pogodile upravo simentalску rasu. Rasni sastav goveda u Srbiji menjan je tokom čitavog dvadesetog veka, sve do danas. Posebne izme-

Pregledni rad / Review paper

¹ Dr Zlatko Skalicki, redovni profesor; mr Predrag Perišić, asistent, dr Dušan Latinović, redovni profesor dr Gligorije Trifunović, redovni profesor, dr Radica Đedović, docent, Poljoprivredni fakultet, Zemun.

Rad je finansiran od Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine Republike Srbije u okviru projekta: «Optimizacija i standardizacija autohotnih mlečnih proizvoda sa zaštitom oznake porekla BTN 351002».

ne su se dogodile u drugoj polovini dvadesetog veka. Istovremeno je sprovedeno po nekoliko zootehničkih mera, koje su imale za cilj unapređenje rasnog sastava goveda. Najznačajnija mera je svakako bila primena veštačkog osemenjavanja, u početku uglavnom semenom bikova iz uvoza. Priplodna grla i seme bikova simentalke rase najviše su uvoženi iz Austrije i Nemačke. Kao posledica toga u velikoj meri su domaće populacije goveda zamenjene ili pretopljene u simentalnu rasu. Uvoz priplodnih grla je i danas aktuelan, s obzirom da i dalje postoje velike razlike u genetskom potencijalu goveda simentalke rase koja se gaji kod nas i u drugim evropskim zemljama.

STANJE SIMENTALKE RASE U SRBIJI I ZEMLJAMA EVROPE

Tabela 1. Brojno stanje goveda, krava i proizvodnja mleka po kravi u Srbiji
Table 1. Number of cattle, cows, and milk production per cow in Serbia

Godina <i>Year</i>	Broj goveda u Srbiji <i>Number of cattle in Serbia (000)</i>		Proizvodnja mleka <i>(000 000 lit.)</i>	Mlečnost po kravi, kg
	Ukupan broj goveda <i>Total number of cattle</i>	Krave i steone junice <i>Cows and pregnant heifers</i>	<i>Milk production</i> <i>(000 000 lit.)</i>	<i>Milk yield per cow, kg</i>
1965	2142	986	959	956
1970	2147	1126	921	926
1975	2649	1370	1576	1516
1980	2367	1284	1716	1716
1985	2250	1242	1847	1847
1990	1979	1145	1759	1759
1995	1776	1082	1758	1758
2000	1272	843	1566	2070
2001 ¹	1186	812	1576	2131
2002 ¹	1177	801	1580	2096
2003 ¹	1162	790	1576	–
2004 ¹	1102	742	1579	–
2005 ¹	1079	720	1602	–

¹ Bez Kosova i Metohije – *Without Kosovo and Metohija*

Simentalska rasa uglavnom se gaji u centralnoj Srbiji, kao rasa kombinovanih proizvodnih osobina. U područjima intenzivnije govedarske proizvodnje gaje se populacije goveda naglašene mlečnosti, a vrlo su česta i meleženja sa mlečnim rasama. U siromašnijim, kao i brdsko-planinskim područjima gaje se slabije produktivna grla, smeru proizvodnje meso–mleko.

Prema zvaničnim podacima u Srbiji ima oko 1.080.000 grla goveda, od kog broja je oko 720.000 krava i steonih junica. Prosečna proizvodnja mleka po kravi za sve rase u periodu posle 2000-te godine, prema zvaničnim statističkim podacima je oko 2000 kg. U ranijem periodu prema istom izvoru, kao što se vidi iz tabele 1, proizvodnja mleka po kravi, bila je još niža. Navedeni podaci o prosečnoj proizvodnji mleka po kravi moraju se uzeti sa rezervom. Naime, oni su dobijeni samo na osnovu zvanično otkupljenih količina mleka od strane mlekara. Proizvedene količine mleka koje su potrošene na gazdinstvima ili prerađene u sireve, kao i količine mleka koje se potroše za odgoj teladi

u prva 2–3 meseca laktacije, zvanična statistika ne beleži. Zato se grubo prema procenama može reći da se oko 40–50% proizvedenog mleka ne evidentira, tako da je i zvanični prosek proizvedenog mleka po kravi značajno niži u odnosu na stvarni. U prilog ovoj tvrdnji, govore i podaci kontrole mlečnosti umatičenih krava simentalke rase, koju sprovode selekcijske službe. Prema zvaničnim selekcijskim izveštajima, a koje citiraju Perišić i sar. (2006), proizvodnja mleka umatičenih krava simentalke rase u Srbiji u 2004-oj godini bila je 4064 kg mleka sa 3,89% mlečne masti za celu laktaciju u trajanju od 311 dana, dok je u 2005-oj godini bilo 4267,38 kg mleka sa 3,91% mlečne masti za 315 dana laktacije. Prosek mlečnosti prvotelki i bikovskih majki vidi se u tabeli 2.

Tabela 2. – Proizvodnja mleka umatičenih krava simentalke rase u Srbiji
Table 2. – Milk production of registered cows of Simmental breed in Serbia

Godina <i>Year</i>	Zaključenih laktacija <i>Concluded lactations</i>	Trajanje laktacije <i>Duration of lactation</i>	Mleka, kg <i>Milk, kg</i>	Mlečna mast, kg <i>Milk fat, kg</i>	Mlečna mast, % <i>Milk fat, %</i>
2004 Prvotelke <i>First calved</i>	5305	305	3811	148	3.89
Krave prosečno <i>Cows-average</i>	18463	311	4064	158	3.89
Bikovske majke <i>Bull dams</i>	–	–	5196	202	3,89
2005 Krave-prosečno <i>Cows average</i>	15923	314,73	4267,38	166,72	3,91

Tabela 3. Brojno stanje goveda simentalke rase u pojedinim zemljama Evrope u 2004.
Table 3. Number of Simmental cattle in some European countries in 2004.

Zemlja <i>Country</i>	Ukupan broj grla simentalke rase <i>Total number of Simmental cattle</i>	Učešće rase u ukupnom fondu goveda zemlje, % <i>Share of Simmental breed in overall country cattle stock</i>	Umatičenih krava <i>Registered cows</i>
Mađarska – <i>Hungary</i>	110 000	17	12 056
Češka – <i>Czech Republic</i>	604 000	48	170 000
Slovenija – <i>Slovenia</i>	234 000	59	36 202
Slovačka – <i>Slovakia</i>	180 000	30	36 376
Srbija – <i>Serbia</i>	867 000	85	43 300
Švajcarska (<i>Fleckvieh</i>) <i>Switzerland</i>	180 000	13	70 000
Švajcarska (<i>Simmentalska</i>) <i>Switzerland</i>	65 000	5	25 100
Austrija – <i>Austria</i>	1 720 000	80	251 000
Hrvatska – <i>Croatia</i>	229 000	78	129 161
Italija – <i>Italy</i>	135 000	5	42 276
Francuska (<i>Montbeliard</i>) <i>France</i>	700 000	14	175 848
Nemačka – <i>Germany</i>	3 590 000	27	660 262

Mlečnost simentalčkih krava u zemljama Evrope, koje gaje simentalčku rasu radi mleka i mesa, može se videti u tabeli 4. U procesu stvaranja populacija simentalčke rase visoke mlečnosti pored intenzivne selekcije u čistoj rasi, vršeno je i meliorativno ukrštanje simentalca sa mlečnim rasama, pre svega crvenim holštajnom. Tako su stvorene populacije simentalčke rase, veoma naglašenih osobina mlečnosti i muznosti, za koje se posebno definišu odgajivački ciljevi i programi.

Tabela 4. Mlečnost simentalčkih krava u pojedinim zemljama Evrope
Table 4. Milk yield of Simmental cows in some European countries

Zemlja <i>Country</i>	Laktacija, dana <i>Lactation, day</i>	Mleko,kg <i>Milk, kg</i>	Mast,% <i>Fat, %</i>	Mast,kg <i>Fat, kg</i>	Proteini, % <i>Proteins, %</i>	Proteini, kg <i>Proteins, kg</i>
Mađarska <i>Hungary</i>	293	5 023	3,99	201	3,43	175
Češka <i>Czech Republic</i>	305	5 864	4,16	244	3,42	201
Slovenija <i>Slovenia</i>	305	4 918	4,05	199	3,31	163
Slovačka <i>Slovakia</i>	297	4 919	4,09	201	3,30	162
Švajcarska – (Fleckvieh) <i>Switzerland</i>	298	6 831	3,93	269	3,27	223
Švajcarska – (Simmental) <i>Switzerland</i>	298	5 651	3,83	216	3,33	188
Austrija <i>Austria</i>	305	6 357	4,21	268	3,44	219
Norveška <i>Norway</i>	266	5 229	4,15	217	3,35	175
Hrvatska <i>Croatia</i>	305	4 422	4,08	180	3,35	148
Italija <i>Italija</i>		6 313	3,91	247	3,42	216
Francuska (Monbelijar) <i>France</i>	296	6 657	3,87	258	3,46	230
Nemačka <i>Germany</i>	316	6 643	4,18	278	3,53	235

Holštajnicizacija simentalčke rase najviše je bila prisutna u Švajcarskoj, zbog povećanih potreba za mlekom u ovoj zemlji u poslednje dve decenije prošlog veka. Slična situacija bila je i u drugim evropskim zemljama (Mađarska, Češka, Slovačka), koje su u svom fondu goveda imale znatno učešće simentalca, koji je bio daleko slabije produktivnosti, od populacija gajenih u Švajcarskoj. Pomenute zemlje, imale su zadatak da u što kraćem roku povećaju ukupnu proizvodnju mleka. Najbrži način za ostvarenje tog cilja, bio je primena masovnog ukrštanja simentalca sa holštajnom (crveno-belim, crno-

belim), gde se efekti ukrštanja mogu sagledati u rezultatima istraživanja Michela i sar. (1989), Rubana i Todorova (1990), Zandarjana (1990) i drugih autora. U poslednjoj deceniji, broj krava čiste simentalke rase (bez udela gena mlečnih rasa) se postepeno povećava iz razloga promenjenih zahteva u pogledu potrebnih količina kravljeg mleka.

Austrija i Nemačka su izborile mesto zemalja izvoznica priplodnih goveda simentalke rase, kako u evropske, tako i vanevropske zemlje. Kao izvozna kategorija značajna za evropske zemlje, najčešće je kategorija steonih junica. Na ceni su uglavnom grla sa što boljim poreklom, ali isto i grla velikih okvira i dobre telesne razvijenosti. Iz tih razloga holštajnizacija simentalca u Nemačkoj, a posebno Austriji nije imala šire razmere. Istom bi se uticalo na smanjenje telesnih masa grla namenjenih izvozu. Drugi razlog za slabiju primenu ukrštanja simentalca sa holštajnom jeste postojanje kvota za proizvodnju mleka. Obimnija holštajnizacija vrlo brzo bi stvorila velike viškove mleka. Napredak u povećanju okvira tela kod simentalca, a time i sposobnosti za tov, kao i napredak u mlečnosti i muznosti, uglavnom su postignuti selekcijom u čistoj rasi. Osim izvoza steonih junica, Austrija i Nemačka su bile i ostale glavne izvoznice semena bikova simentalke rase u sve delove sveta. U poslednje dve decenije u Nemačkoj se deo populacije simentalčkih goveda gaji u sistemu krava–tele, sve u cilju sprečavanja pojave viškova proizvedenog mleka na tržištu. Uvoza simentalčkih goveda u naše područje najviše je bilo upravo iz Austrije i Nemačke, a ispitivanjem proizvodnih osobinama uveženih grla kod nas iz navedenih zemalja bavilo se više istraživača (Skalicki 1980, 1984, Perišić 1998).

U Francuskoj, od svih šarenih goveda stvorenih od simentalca iz Švajcarske, najznačajnija je rasa montbeliard. Ona se svrstava u rase dvojnog pravca proizvodnje, naglašene mlečnosti. U njenom stvaranju učestvovala je crveno-bela holštajn frizijska rasa. Montbeliard rasa danas se koristi kao meliorator slabije produktivnih populacija simentalke rase, kakva je i naša.

PRAVCI OPLEMENJIVANJA SIMENTALKE RASE

U cilju poboljšanja osobina mlečnosti i tovnosti simentalke rase kod nas, oplemenjivanje je uglavnom sprovedeno selekcijom u čistoj rasi. Vršen je i uvoz priplodnih grla simentalke rase iz zemalja koje poseduju grla visokog genetskog potencijala za proizvodnju mleka. Tako su najčešći uvozi bili iz Austrije i Nemačke, u kojima je prosečna proizvodnja mleka po kravi za celokupnu populaciju u poslednjih nekoliko godina bila od 6500–7000 kg mleka sa preko 4% mlečne masti, a vrlo česti su bili zapati sa prosekom većim od 8000 kg. Ovakav vid oplemenjivanja simentalke rase kod nas, trebalo bi i dalje nastaviti u područjima intenzivne govedarske proizvodnje, gde se gaje najbolje populacije simentalca.

Obzirom da se osobine mlečnosti mnogo brže unapređuju primenom ukrštanja, to je i kod nas po uzoru na neke evropske zemlje u izvesnoj meri prisutno ukrštanje simentalke rase sa crvenim holštajnom i montbeliard rasom. Ovim načinom se unapređuju u značajnoj meri i osobine muznosti, što je posebno značajno u intenzivnoj proizvodnji mleka i primeni mašinske muže. Praćenjem efekata uvoza simentalčkih goveda, kao i ukrštanja simentalke rase sa crvenim holštajnom bavilo se više istraživača. Reproductivne i proizvodne osobine krava simentalke rase i meleza simentalke i crvene holštajn frizijske rase ispitivali su Medić i sar. (1983), Zečević (1986), Perišić i sar. (1999a, 1999b, 2002a, 2002b, 2002c, 2004, 2006) i drugi autori. Rezultati navedenih autora

uglavnom ukazuju da su melezi u odnosu na simentalsku rasu nešto ranostasniji, imaju veću proizvodnju mleka sa nižim sadržajem mlečne masti i duže trajanje laktacije i servis-perioda.

Tabela 5. Značaj pojedinih osobina (u %) u selekcijskom cilju za simentalsku rasu
Table 5. Importance of individual traits (in %) in selection goal for Simmental breed

Zemlja <i>Country</i>	Mleko <i>Milk</i>	Meso <i>Meat</i>	Konverzija hrane <i>Feed conversion</i>	Eksterijer <i>Exterior</i>
Mađarska – <i>Hungary</i>	60	40	0	0
Češka – <i>Czech Republic</i>	40	24	0	36
Slovenija – <i>Slovenia</i>	45	10	23	22
Slovačka – <i>Slovakia</i>	60	40	0	0
Srbija – <i>Serbia</i>	50	50	0	0
Švajcarska (<i>Fleckvieh</i>) – <i>Switzerland</i>	40	10	30	20
Švajcarska (<i>simentalac</i>) – <i>Switzerland</i>	35	20	25	20
Rumunija – <i>Romania</i>	60	35	5	0
Poljska – <i>Poland</i>	50	50	0	0
Austrija – <i>Austria</i>	39	17	44	0
Hrvatska – <i>Croatia</i>	50	50	0	0
Italija – <i>Italija</i>	44	26	12,5	17,5
Francuska (<i>simentalac</i>) – <i>France</i>	51	–	31	18
Francuska (<i>Monbeliard</i>) – <i>France</i>	50	–	37,5	12,5
Nemačka – <i>Germany</i>	39	17	44	0

Kada su u pitanju odgajivački ciljevi i programi za simentalsku rasu u evropskim zemljama oni se međusobno razlikuju. Svakako da moraju biti usklađeni sa potrebama svake zemlje za podmiranjem domaćeg tržišta za mlekom i mesom. Selekcijски ciljevi u velikoj meri zavise od veličine populacije simentalske rase i njenog učešća u ukupnom fondu goveda jedne zemlje. Veoma važan faktor koji utiče na definisanje proizvodnih ciljeva za simentalca jeste i učešće mlečnih rasa goveda i njihova produktivnost. Što je veće učešće mlečnih rasa u nekoj zemlji, posebno ako je njihova mlečnost visoka ili i dalje raste, time se direktno utiče na smanjenje populacije simentalskih goveda koja se gaje radi kombinovane proizvodnje i povećanje populacije koja se gaji u sistemu „krava–tele”.

ZAKLJUČAK

Dugogodišnji negativan trend brojnog stanja goveda simentalske rase u Srbiji i mala ukupna proizvodnja mleka, kao i niska prosečna proizvodnja mleka po kravi veoma se negativno mogu odraziti na visinu proizvodnih kvota za mleko, posmatrajući Srbiju u kontekstu Evropske unije. Iz tog razloga povećanje ukupne proizvodnje mleka u što kraćem roku, nameće se kao prioritet države u oblasti stočarstva. Zaustavljanje pada broja goveda, poboljšanje odgajivačkih uslova uz sprovođenje intenzivne selekcije u čistoj rasi ili primenu meliorativnog ukrštanja simentalske i mlečnih rasa, svakako su mere pomoću kojih bi trebalo da se ostvari značajnije povećanje ukupne proizvodnje mleka u Srbiji. Nivo gena mlečnih rasa u simentalskoj treba biti usklađen sa odgaji-

vačkim uslovima u kojima meliorisana grla proizvode, kao i sa zahtevima tržišta za proizvodnjom mleka.

Proizvodnja goveđeg mesa poslednjih nekoliko godina stagnira na vrlo niskom nivou, tako da i najmanje izvozne kvote ne bivaju realizovane. Kao mali proizvođač junećeg mesa, koje je i najtraženiji proizvod govedarstva, naša zemlja se ni na jednom tržištu ne može pojaviti kao ozbiljan ponuđač. Iz tih razloga nameće se kao prioritet u agrarnoj politici naše zemlje, stalna primena i odobravanje novih podsticajnih mera u govedarstvu u cilju stvaranja što većeg broja robnih proizvođača mleka i mesa, posebno junećeg mesa namenjenog izvozu.

LITERATURA

LAZAREVIĆ, LJ., LAZAREVIĆ, R., LATINOVIĆ, D., TRIFUNOVIĆ, G., PETROVIĆ, M. M., KATIĆ, M., STOJIC, M.: Oplemenjivanje goveda u cilju poboljšanja mlečnosti. *Biotehnologija u stočarstvu*, 13(3–4)17–24(1997).

MEDIĆ, D., BORANIĆ, M., KARIĆ, I., UGRENOVIĆ, M.: Ispitivanje reprodukcijских osobina domaće šarene rase i meleza domaće šarene x holštajn frizijske rase. Savetovanje stručnog odbora za govedarstvo, Aleksinac (1983).

MICHEL, A., LEUENBERGER, H., KUNZI, N.: Optimales erstkalbealter für gealpte rinder unterschiedlicher zuchtichtung. *Simentaler Fleckvieh* 6,15–19(1989).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., LATINOVIĆ, D., TRIFUNOVIĆ, G., BOGDANOVIĆ, V.: Uticaj udela gena crvenog holštajna na reproduktivne i proizvodne osobine krava simentalke rase. *Biotehnologija u stočarstvu*, 18 (5–6)37–43(2002c).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., LATINOVIĆ, D., PETROVIĆ, M. M., RUŽIĆ, D.: Uticaj uzrasta pri prvoj oplodnji na neke reproduktivne i proizvodne osobine prvotelki simentalke rase. *Savremena poljoprivreda*, 48(1–2)155–159(1999b).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., MEKIĆ, C., TRIFUNOVIĆ, G.: Uticaj udela gena crvenog holštajna na reproduktivne i proizvodne osobine prvotelki simentalke rase. XVIII savetovanje agronoma, veterinara i tehnologa. *Zbornik naučnih radova, Institut PKB agroekonomik*, 10(2)25–30(2004).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., PETROVIĆ, M. M., BOGDANOVIĆ, V., TRIFUNOVIĆ, G., ĐEDOVIĆ, R.: The influence of Red Holstein gene share on reproduction and production traits of first-calf heifers. *Book of Abstracts of the 57th Annual Meeting of the EAAP*, 17–20 September, Antalya, Turkey, 35(2006).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., PETROVIĆ, M. M., MEKIĆ, C., ĐEDOVIĆ, R.: Uticaj uzrasta pri prvoj oplodnji na proizvodne osobine krava simentalke rase. *Savremena poljoprivreda*, 51(3–4) 97–101(2002a).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., PETROVIĆ, M. M., MIŠČEVIĆ, B., RUŽIĆ, D., DELIĆ, N.: Uticaj genetskih i nekih paragenetskih faktora na prinos mleka krava simentalke rase. *Biotehnologija u stočarstvu*, 15(1–2)29–39(1999a).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., PETROVIĆ, M. M.: Uticaj uzrasta pri prvoj oplodnji na neke reproduktivne i proizvodne osobine krava simentalke rase u prve tri laktacije. *Biotehnologija u stočarstvu*, 18(1–2)17–23(2002b).

PERIŠIĆ, P.: Reproductivne i proizvodne osobine različitih genotipova krava simentalke rase. *Magistarska teza, Poljoprivredni fakultet, Beograd*, (1998).

PERIŠIĆ, P., SKALICKI, Z., PETROVIĆ, M. M., BOGDANOVIĆ, V.: Simentalska rasa i pravci njenog razvoja. *Biotehnologija u stočarstvu*, 22(posebno izdanje)231–244(2006).

RUBAN, J., TODOROV, T. G.: Karakter laktacionoj dejateljnosti simmentaljskoga skota različnih pomecnih sočetañij. Povišenje produktivnosti krupnoga rogatoga skota i ovec, 36–41 (1990).

SKALICKI, Z.: Fenotipska varijabilnost i povezanost reproduktivnih i proizvodnih osobina austrijskog i nemačkog simentalca u istim uslovima odgajivanja. Magistarski rad, (1980).

ZANDARJAN, V. A.: Karakter laktaciji u korov simentaljskoga skota, različnih genotipov. Povišenje produktivnosti krupnoga rogatova skota i ovec, (19)90–111(1990).

ZEČEVIĆ, B.: Ispitivanje uticaja ukrštanja domaćeg šarenog govečeta sa crvenim holštajnom na osobine mlečnosti i plodnosti. Magistarski rad, Poljoprivredni fakultet, Beograd, (1986).

SIMMENTAL BREED AND ITS IMPORTANCE IN MILK PRODUCTION

ZLATKO SKALICKI, PREDRAG PERIŠIĆ, DUŠAN LATINOVIĆ,
GLIGORIJE TRIFUNOVIĆ, RADICA ĐEDOVIĆ

Summary

A present state in a cattle production in our country has been analyzed in this paper, with a special emphasis being given to the state in Simmental breed, which makes, according to some estimates, about 80–85% of total cattle stock in Serbia. Cattle breeding in Serbia is characterized by an unfavourable situation, especially expressed in a negative trend in a number of cattle. This fact is extremely adverse in this period, when we need to gain the grounds for milk production quotas what seems to be the greatest problem of the EU countries as well. A production of beef meat over a last few years has been stagnating at a very low level, so that even the smallest export quotas have not been realized. As a small producer of beef meat, the most wanted product of cattle breeding, our country cannot consider itself as a serious bidder in any of the markets. Out of these reasons as a priority in agropolitics of our country there is an imposed need for constant application and acknowledgment of new stimulative measures in cattle breeding with the aim of creating as greater a number of goods producers of milk and meat, especially beef meat for export, as possible. Possibilities for development of cattle breeding in Serbia do exist and are reflexed in available agricultural land, working force, farm buildings and processing capacities, as well as the experts and research workers. It is necessary to increase livestock, enlarge production, decrease a number of petty producers and engage thoroughly in organising and directing of production for both domestic and export needs.

Key words: cattle breeding, Simmental breed, milk production.